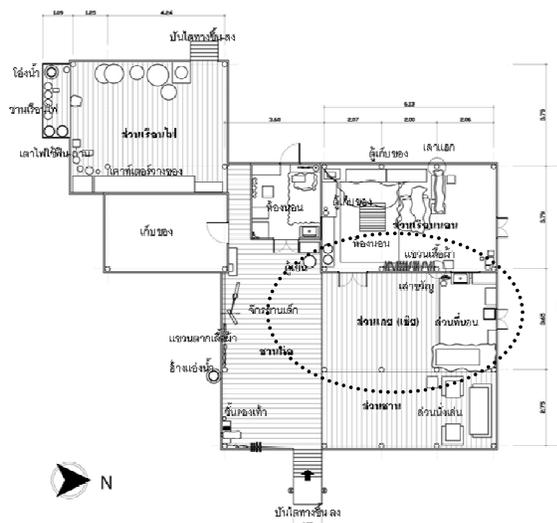

ภาพที่ 4.83
ลักษณะการใช้พื้นที่ชั้นบน ส่วนเรือนนอน

มุมมอง ส่วนเกย (ซ้าย)

ส่วนเรือนนอน เป็นส่วนที่นอนของเจ้าของเรือน มีที่นอน หมอน มุ้ง เสื่อ เป็นพื้นที่วางตู้เก็บของ ตู้เก็บผ้าห่ม หมอน เครื่องนอนต่าง ๆ และมีพัดลม นอกจากนั้นยังเป็นพื้นที่แขวนตากเสื้อผ้า

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552)

ชั้นบน ประกอบไปด้วย

- ส่วนชานต่อ เชื่อมต่อกับบันได ใช้เป็นพื้นที่ฮ้านอุ่นน้ำไว้ดื่ม เก็บรองเท้า แขนงตาก เสื้อผ้า วางของ มีการกันเป็นส่วนห้องนอนลูกชายกับสะใภ้ เพอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ประกอบด้วย โองน้ำดื่ม ชั้นวางรองเท้า รวดตากเสื้อผ้า จักรยาน ชั้นวางของ โต๊ะ ตะกร้าผ้า ภายในส่วนห้องนอน พื้นปูเสื่อน้ำมัน มีที่นอน หมอน ผ้าห่ม โทรทัศน์ เครื่องเล่น โต๊ะเก้าอี้ ตู้เสื้อผ้า

- ส่วนชาน ใช้เป็นพื้นที่นั่งเล่น รับแขก ตากแขนงเสื้อผ้า เพอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ประกอบด้วย ชุดโซฟา รวดแขนงผ้า ไม้ตากผ้า

- ส่วนเกย (เซีย) ใช้เป็นพื้นที่ส่วนที่นั้งนอน ดูโทรทัศน์ แขนงตากเสื้อผ้า เพอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ประกอบด้วย พื้นปูเสื่อน้ำมัน ที่นอน ผ้าห่ม หมอน พัดลม โทรทัศน์ กระจก น้ำร้อนไฟฟ้า ตู้เสื้อผ้า ขวดน้ำ

- ส่วนเรือนนอน ใช้เป็นส่วนที่นอนพ่อแม่ (เจ้าของเรือน) เก็บของในตู้ ใช้เป็นพื้นที่ แขนงเสื้อผ้าเพอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ประกอบด้วย ปูเสื่อ ที่นอน ผ้าห่ม หมอน มุ้ง ตู้เก็บของผ้าห่ม ที่นอน หมอน ตะกร้า พัดลม วางกองผ้าห่ม รวดตากผ้า กล่องใส่ของต่าง ๆ

- ส่วนเรือนไฟ ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร เก็บอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ ประกอบอาหาร เพอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ประกอบด้วย เคาท์เตอร์วางของ เตาใช้ฟืนถ่าน ที่รองถ่าน ชี้ออกจากฟืน ที่เก็บฟืน ถ่าน ตู้เก็บอุปกรณ์ ตู้เก็บอาหาร ถาด จาน ชาม ถ้วย หม้อ หม้อนึ่ง เขียง มีด พริก ครก สาก กระเบียนวีข้าว กระติบข้าวเหนียว กระปุกใส่เครื่องปรุง ไหใส่ปลาร้า ตั่งนึ่ง ขวด เครื่องปรุงต่างๆเช่น น้ำปลา น้ำตาล น้ำมัน ส่วนผนังเรือนไฟใช้ห้อย หนีบ กระทะ หม้อ ถาด ทับที่ ตะหลิว มีด พริก ฝาหม้อ

- ส่วนชานเรือนไฟ เป็นที่ซักล้าง ตาก และทำความสะอาดอุปกรณ์ครัวเรือน ซึ่งจะ มีบันไดขึ้น ลงแยกจากตัวเรือนหลัก เพอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ประกอบด้วย โองใส่ผ้า กะละมัง ถังน้ำ ตะกร้าวางใส่ จาน ถ้วย

4.5.4 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมภายใน

ชั้นล่าง มีลักษณะโถง มีการเสาดลอยแสดงถึงการต้อนรับแขก เพื่อนบ้านที่มาเยี่ยมเยือน มีระนาบปิด 2 ด้าน คือ พื้นดินกับเพดาน ส่วนเพดานโชว์โครงสร้าง คานไม้ ตงไม้ และพื้นไม้ นอกจากนี้มีการกั้นพื้นที่บางส่วนเป็นที่เก็บของ

ชั้นบน ประกอบไปด้วย

- ส่วนชานต่อ เชื่อมต่อกับบันไดหลักชั้นลง ลักษณะโถงมีราวระเบียง ระนาบปิดล้อม 3 ด้าน คือ ระนาบพื้น 1 ด้าน ระนาบผนัง 1 ด้าน ระนาบเพดานโชว์โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน

- ส่วนชาน ลักษณะโถง มีราวระเบียง ระนาบปิดมี 3 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังส่วนล่างตีไม้ซ้อนเกล็ด ส่วนบนระแนงไม้ตีเฉียงเว้นร่อง 1 ด้าน ระนาบเพดานที่โชว์โครงสร้างหลังคา และโชว์เสาดลอยแสดงถึงการต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมเยือน

- ส่วนเกย (เขี่ย) ลักษณะโถง ระนาบปิดมี 4 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังส่วนล่างไม้ตีซ้อนเกล็ดมีหน้าต่างบานเปิดคู่ 1 ชุด 1 ด้าน ระนาบเพดานที่โชว์โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน แสดงถึงพื้นที่ที่ถึงสาธารณะผู้ที่มาเยี่ยมเยือนสามารถเข้ามาใช้พื้นที่ในบางโอกาส

- ส่วนเรือนนอน ภายในลักษณะโถง ไม่มีการกั้นห้อง มีระนาบปิดล้อม 6 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โชว์โครงคร่าวไม้ (เซนต์ตั้ง) มีหน้าต่างไม้บานเปิดคู่ 1 ชุด จำนวน 2 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โชว์โครงคร่าวไม้ (เซนต์ตั้ง) มีประตูบานเปิดคู่ 2 ชุด บริเวณด้านหน้าทางเข้าเรือนนอน 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โชว์โครงคร่าวไม้แนวตั้ง (เซนต์ตั้ง) บริเวณหัวนอน 1 ด้าน ระนาบเพดานโชว์โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน จากระนาบปิดล้อม 6 ด้าน แสดงถึงความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัย

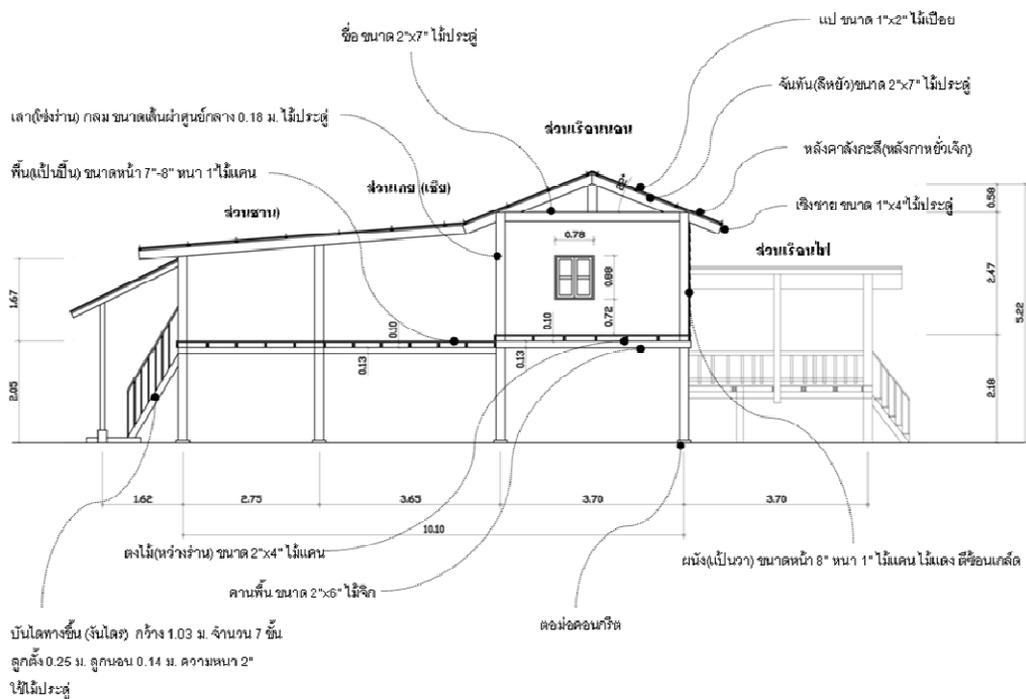
- ส่วนเรือนไฟ ใช้เป็นพื้นที่ประกอบอาหาร และเก็บอุปกรณ์กับเครื่องปรุงอาหาร ด้วย มีระนาบปิดล้อม 3 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน 1 ด้าน และระนาบเพดานโชว์โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน

- ส่วนชานเรือนไฟ ใช้เป็นพื้นที่ตาก ล้าง ทำความสะอาด อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบอาหาร จึงมีลักษณะโถง มีระนาบปิดล้อม 2 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน และระนาบเพดานโชว์โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน

4.5.5 ลักษณะทางโครงสร้างและองค์ประกอบเรือน

ภาพที่ 4.86

ลักษณะทางโครงสร้างเรือนและองค์ประกอบเรือน

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

โครงสร้างเรือนและองค์ประกอบเรือน ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- พื้น เป็นพื้นดิน
- เสา (เชิงร้าน) ลักษณะเสากลมวางบนตะม่อคอนกรีต ขนาด \varnothing 0.18 ม. ไม้ประดู่
- คานพื้น เป็นคานเดี่ยว มีลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง ไม้จิก (ไม้เต็ง) ขนาด 2"x6"
- ตงพื้น (หว่างร้าน) เป็นตงเดี่ยว ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง ไม้แคน ขนาด 2"x4"
- พื้น (แป้นปี่น) ลักษณะเป็นไม้สี่เหลี่ยมแนวยาว ไม้แคน ขนาดหน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ

18 - 20 ซม.) หน้า 1"

- บันได (บันไดร) ใช้ไม้ประดู่ กว้าง 1.03 ม. แม่บันไดขนาด 2"x5" ลูกตั้งขนาด 0.25 ม. ลูกนอนขนาด 0.14 ม. ความหนา 2" มีจำนวนขั้นบันได 7 ขั้น มีราวบันไดด้านขวามือ มีหลังคาคลุมแยกออกจากตัวเรือน

- โครงคร่าวผนัง ลักษณะวางแนวตั้ง (เซนต์ตั้ง) ไม้ประดู่ ขนาด 1"x2"

- ผนัง (แป้นวา) ลักษณะไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน ไม้แคน ไม้แดง ขนาดหน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หนา 1"

- ประตู (ประตูบอง) ลักษณะบานคู่เปิดออก ไม้แคน ขนาด 1.07x1.90 ม.

- หน้าต่าง (ตูบอง) ลักษณะบานคู่เปิดออก ไม้ยาง ขนาด 0.78x0.85 ม. ระดับความสูงจากพื้น 0.72 ม.

- อะเส ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้ประดู่ ขนาด 2"x4"

- ซื่อ (โวงไต้ย) ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้ประดู่ ขนาด 2"x7"

- ตั้ง ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้ประดู่ ขนาด 2"x7"

- ออกไก่อ (ตะบ่าง) ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดี่ยว ไม้ประดู่ ขนาด 2"x7"

- จันทัน (สียัว) ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง ไม้ประดู่ ขนาด 2"x7"

- แปะ ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวนอน ไม้เปือย ขนาด 1"x2"

- เริงชาย (บันซ่าย) ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้รัง ขนาด 1"x7"

- หลังคา (หลังกาหยั่วเจ๊ก) ตัวเรือนหลักทรงจั่ว ส่วนเกย (เขี่ย) และส่วนอื่นเป็นเพิง ใช้สังกะสี

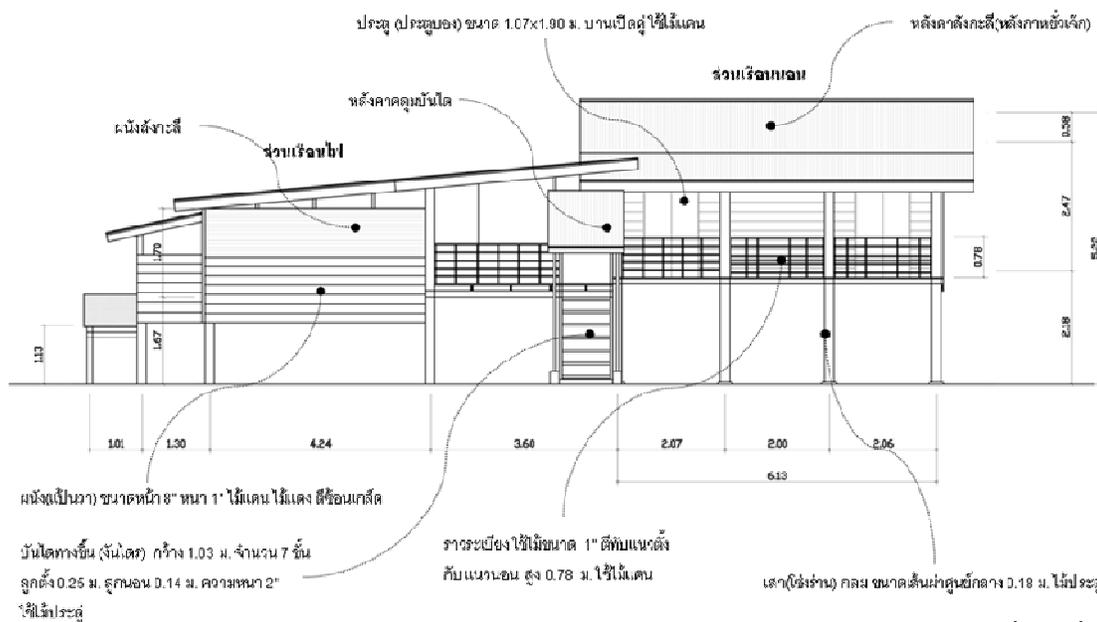
- ช่องระบายอากาศหน้าเรือนนอน ลักษณะเป็นช่องว่างระหว่างจันทันกับอะเส

- ระแนงไม้สวนชาน ลักษณะไม้แนวเฉียงเว้นช่อง ไม้พลวง ขนาด 2"x1" ตีเฉียง เว้นช่อง 2.5 ซม.

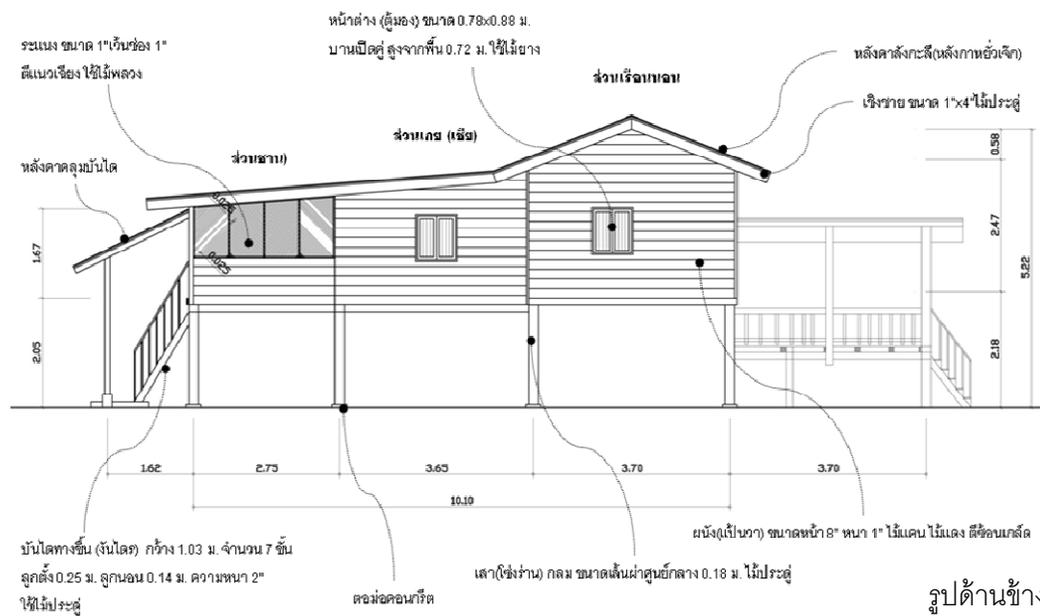
- ราวระเบียง (พะนั๊ก) ลักษณะใช้ไม้แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง ไม้แคน ขนาดแนวนอน 1"x1" ขนาดแนวตั้ง 1"x1" ราวจับ 1"x1" สูง 0.78 ม.

สรุป โครงสร้างและองค์ประกอบเรือนที่พบ เป็นไม้ทั้งหมด ยกเว้นส่วนตะม่อที่เป็นคอนกรีต เพื่อรองรับน้ำหนักของตัวเรือนและส่วนหลังคาซึ่งใช้เป็นสังกะสี

ภาพที่ 4.87
รูปด้านหน้าและรูปด้านข้างเรือน

รูปด้านหน้า

รูปด้านข้าง

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

ภาพที่ 4.88
ลักษณะรูปด้านตัวเรือน

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552)

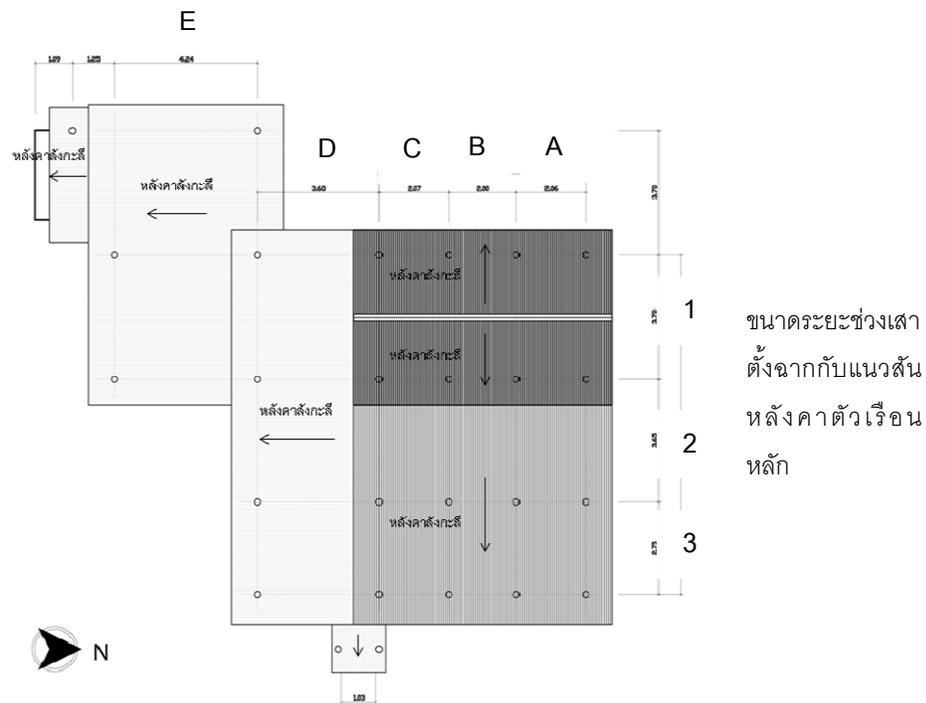
4.5.6 ขนาดและสัดส่วนตัวเรือน

4.5.6.1 ขนาดระยะช่วงเสา

ภาพที่ 4.89

เกณฑ์ในการพิจารณาช่วงเสา

ขนาดระยะช่วงเสานานกับแนวหลังคาตัวเรือนหลัก

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคือ ขนาดระยะช่วงเสานานกับสันหลังคา และขนาดระยะช่วงเสาตั้งฉากกับแนวสันหลังคา

ขนาดระยะช่วงเสานานกับสันหลังคา

ตัวเรือนหลัก ระยะ A เท่ากับ 2.06 ม. ระยะ B เท่ากับ 2.00 ม.

ระยะ C เท่ากับ 2.07 ม.

ส่วนต่อเติม ระยะ D เท่ากับ 2.60 ม. ระยะ E เท่ากับ 4.24 ม.

ขนาดระยะช่วงเสาแนวตั้งฉากกับแนวสันหลังคา

ตัวเรือนหลัก ระยะ 1 เท่ากับ 3.70 ม. ระยะ 2 เท่ากับ 3.65 ม.

ระยะ 3 เท่ากับ 2.75 ม.

4.5.6.2 ขนาดพื้นที่แต่ละส่วน

- ส่วนชานต่อ ขนาดพื้นที่เท่ากับ 36.36 ตร.ม.
- ส่วนชาน ขนาดพื้นที่เท่ากับ 16.86 ตร.ม.
- ส่วนเกย (เขี้ยว) ขนาดพื้นที่เท่ากับ 22.37 ตร.ม.
- ส่วนเรือนนอน ขนาดพื้นที่เท่ากับ 22.68 ตร.ม.
- ส่วนเรือนไฟ ขนาดพื้นที่เท่ากับ 25.95 ตร.ม.
- ส่วนชานเรือนไฟ ขนาดพื้นที่เท่ากับ 2.78 ตร.ม.
- พื้นที่ใช้สอยรวม 127.00 ตร.ม.

4.5.6.3 ระดับการยกพื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของเรือน

- ส่วนชานต่อ กับ ส่วนชาน เท่ากับ 0.13 ม.
- ส่วนชาน กับ ส่วนเกย (เขี้ยว) ไม่มีการยกระดับ
- ส่วนเกย (เขี้ยว) กับ ส่วนเรือนนอน เท่ากับ 0.13 ม.
- ส่วนชานต่อ กับ ส่วนเรือนไฟ เท่ากับ 0.12 ม.
- ส่วนเรือนไฟ กับ ส่วนชานเรือนไฟ เท่ากับ 0.10 ม.

4.5.6.4 ระดับความสูงของเรือน

- ระดับจากพื้นดินถึงพื้นชั้นบน ความสูงเท่ากับ 2.18 ม.
- ระดับจากพื้นชั้นบนถึงช่อ ความสูงเท่ากับ 2.47 ม.
- ระดับจากช่อถึงหลังคา ความสูงเท่ากับ 0.58 ม.
- ความสูงรวม 5.22 ม.

4.5.7 การประดับตกแต่งส่วนผนังเรือน

4.5.7.1 ผนังหน้าเรือนนอน ด้านบนสุดติดรูปในหลวงกับพระราชินี ตรงกลางผนัง ด้านบนประตูติดนาฬิกา และติดกระดานไวท์บอร์ด

4.5.7.2 ส่วนชานต่อที่มีการกั้นเป็นห้องนอน ผนังตรงหัวนอนส่วนบนสุดติดรูปในหลวง พื้นปูเสื่อน้ำมัน

ภาพที่ 4.90

ลักษณะผนังด้านหน้าเรือนนอน

ผนังด้านหน้ามีการตกแต่งติดรูปในหลวงกับพระราชินี รองลงมา วางรูปบรรพบุรุษบนตู้และรูปครอบครัว นอกจากนี้ยังติดนาฬิกาและกระดานไวท์บอร์ด

ผนัง (แป้นวา) ขนาดหน้า 8" หนา 1" ไม้แคน ไม้แดง ตีซ็อนเกิ้ล็ด

ประตู (ประตูบอง) ขนาด 1.07x1.90 ม. บานเปิดคู่ ใช้ไม้แคน

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552)

4.5.8 การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างเรือน

4.5.8.1 ชั้นล่าง

- เสาคอนกรีต เป็นที่ผูกเชือกกรวดตากผ้า
- คานพื้น ห้อยของ

4.5.8.2 ชั้นบน

- เสาคอนกรีต ภายในส่วนเรือนนอนใช้เป็นที่ผูกมุ้งเพื่อกันยุง แมลง ในการนอน ในส่วนอื่นใช้เป็นที่ย่อยของ ติดปฏิทิน และห้อยเสื้อผ้า
- โครงคร่าวผนัง ในส่วนเรือนนอน ใช้ติดรูป
- ซื่อ ส่วนเรือนนอน ใช้ติดหลอดไฟส่องสว่างตอนกลางคืน
- จันทัน ใช้ติดหลอดไฟส่องสว่างตอนกลางคืน
- แป๊ะ ใช้ติดหลอดไฟส่องสว่างตอนกลางคืน

ภาพที่ 4.91

ลักษณะการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างเรือน

การใช้โครงสร้างจันทันในการติดตั้งหลอดไฟส่องสว่าง

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552)